

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Спеціалізований туризм (Екологічний, спортивний, лікувально-оздоровчий)»

на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 3 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Туризм»
Спеціальність	242 Туризм
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Карпенко Ніна Миколаївна

доцент

доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу

Контактний телефон	+38-050-198-08-08
Електронна адреса	karpenko_nm@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tourism.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у студентів цілісного уявлення про умови та фактори розвитку екологічного, спортивного та лікувального туризму, їх суспільне значення, специфіку, форми, принципи та сучасні технології проектування й просування екологічних, спортивних й лікувально-оздоровчих турів.
Тривалість	4 кредити ЄКТС/120 годин (лекції 16 год., практичні заняття 32 год., самостійна робота 72 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	З географії туризму та організації туризму
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ (ПР03); пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору (ПР04); аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території (ПР05); застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів (ПР06); ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися (ПР08); організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних,	<ul style="list-style-type: none"> здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (K01); здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (K02); здатність діяти соціально відповідально та свідомо (K03); здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу (K04); прагнення до збереження навколишнього середовища (K05);

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки (ПР09);</p> <ul style="list-style-type: none"> • діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості (ПР16); • адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях (ПР18); • приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності (ПР21); • професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях (ПР22). 	<ul style="list-style-type: none"> • знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності (K15); • здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (K16); • здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій (K17); • розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів (K19); • розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного (K20); • здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту (K21); • здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах (K23); • здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства (K29).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретико-методологічні основи, особливості організації та основні регіони й центри розвитку екологічного та спортивного туризму		
Тема 1. Концептуальні основи екологічного туризму	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповідь на тему: «Правові засади розвитку екотуризму в Україні».
Тема 2. Ресурсна база та основні регіони розвитку екологічного туризму у світі	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповідь на тему: «Національний парк (за вибором студента) як об'єкт розвитку екологічного туризму».
Тема 3. Технологія розробки, організації та проведення екотурів	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Розробити схему екомаршруту в межах природно-територіального об'єкту в місцевості вашого постійного місця проживання.
Тема 4. Етика та безпека в екологічному туризмі	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповідь на тему: «Екологічне виховання туристів як необхідна умова безпеки туристичних подорожей».
Тема 5. Концептуальні основи організації спортивного туризму	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповідь на тему «Історія розвитку спортивного туризму у світі та в Україні».
Тема 6. Основні методичні підходи до організації спортивного туризму та розробки спортивних й спортивно-оздоровчих турів	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «Засоби орієнтування у спортивному туризмі та їх використання». «Вимоги до керівників туристичних груп».
Тема 7. Характерні риси та особливості організації різних видів спортивного туризму	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота.	Підготувати доповідь на тему: «Розвиток спортивного туризму в регіоні України» (за вибором студента – обирається одна із адміністративних областей).
Модуль 2. Лікувально-оздоровчий туризм як вид туристичної діяльності		
Тема 8. Основні напрями та форми лікувально-оздоровчого туризму	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Скласти словник термінів: «лікувальний туризм», «оздоровчий туризм», «медичний (клінічний)» туризм, «санаторно-курортне лікування», «курорт», «бальнеологічні ресурси». «Зробити порівняльну характеристику сучасних моделей організації лікувально-оздоровчого туризму у світі».

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 9. Історія виникнення та розвитку лікувально-оздоровчого туризму в Україні та у світі	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «Розвиток лікувально-оздоровчих процедур з використання цілющих властивостей природних факторів в Давній Греції» «Лікувально-оздоровчий туризм в середні віки». «Сучасні тенденції розвитку лікувально-оздоровчого туризму в Україні».
Тема 10. Ресурсна база лікувально-оздоровчого туризму	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповідь на тему «Лікувально-оздоровчі властивості компонентів природного середовища та їх вплив на організм людини».
Тема 11. Сучасні методи та технології в лікувально-оздоровчому туризмі	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповідь на тему: «Нетрадиційні оздоровчі методи в лікувально-оздоровчих програмах»; «Країни, що спеціалізуються на медичному туризмі».
Тема 12. Технології туроперейтингу в лікувально-оздоровчому туризмі	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Розробити схему лікувально-оздоровчого туру в одному із санаторіїв України.
Тема 13. Лікувально-оздоровчий туризм в Європі	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповідь на тему: «Розвиток лікувально-оздоровчого туризму в одній із європейських країн».
Тема 14. Лікувально-оздоровчий туризм в країнах Азії	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповідь на тему: «Розвиток лікувально-оздоровчого туризму в одній із азійських країн».
Тема 15. Лікувально-оздоровчий туризм в країнах Американського туристичного регіону	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування .	Підготувати доповідь на тему: «Розвиток лікувально-оздоровчого туризму в одній із країн Американського туристичного регіону».
Тема 16. Лікувально-оздоровчий туризм в країнах Африки, Австралії та Океанії	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування .	Підготувати презентацію на тему: «Розвиток лікувально-оздоровчого туризму в одній із країн Африки чи Океанії».
Тема 17. Територіальна організація лікувально-оздоровчого туризму в Україні	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота.	Підготувати доповідь на тему «Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку одного із курортів України» (за вибором студента).

Інформаційні джерела

- Активний туризм: теорія та практика : підручник / М. П. Мальська, М. З. Гамкало, П. В. Романів. – Київ : Видавець ФОП Піча Ю.В., 2022. – 231 с.
- Географія туризму: екологічний туризм. Підручник / В. В. Тарасова, І. К. Нестерчук, І. М. Ковалевська, А. С. Осіпчук. – Київ : Центр учбової літератури, 2024. – 252 с.
- Грабовський Ю. А. Спортивний туризм. Навчальний посібник. / Ю. А. Грабовський, О. В. Скалій, Т. В. Скалій. – Тернопіль: Навчальна книга- Богдан, 2008. – 304 с.
- Дмитрук О. Ю. Екологічний туризм. Сучасні концепції менеджменту і маркетингу: навч. посіб. / О. Ю. Дмитрук. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Альтерпрес, 2004. – 192 с.
- Карпенко Н. М. Регіональні аспекти розвитку лікувально-оздоровчого туризму в умовах модернізації економіки. / Н. М. Карпенко, Ю. В. Карпенко. // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». – 2017. – № 2 (80). – С. 172-179.
- Любіцева О. О. Туристичні ресурси України: навч. посібник / О. О. Любіцева, Є. В. Панкова, В. І. Стафійчук. – К.: Альтерпрес, 2007. – 369 с.
- Мальська М. П. Медичний і оздоровчий туризм (міжнародні і національні аспекти). Навч. посіб. / М.П. Мальська, О. Ю. Бордун, Н. В. Антонюк– Київ: Каравелла, 2022. – 234 с.
- Мальська М. П. Медичний туризм: теорія та практика : навч. посіб. / М.П. Мальська, О. Ю. Бордун . – К.: Центр учбової літератури, 2018. -128 с.
- Петрук В. Г. та ін. Екогеографія та екотуризм: підручник / В. Г. Петрук, О. В. Бондарчук, І. А. Трач, О. Ю. Панасюк, Ю. І. Царук, В. Д. Ваколюк. – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016. – 178 с.

10. Сорокіна Г. О. Екологічний туризм: навч. посібник / Г. О. Сорокіна. – Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. – 206 с.
11. Тимошенко Л. О. Спортивний туризм: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту: у 2 ч. / Л. О. Тимошенко, К. В. Лабарткава. – Львів: ЛДУФК, 2012. – Ч. 1. – 150 с.
12. Тимошенко Л. О. Спортивний туризм: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту: у 2 ч. / Тимошенко Л. О., Лабарткава К. В. – Львів: ЛДУФК, 2014. – Ч. 2. – 176 с.
13. Фокін С.П. Спортивний туризм: навч.-метод. посібник / С. П. Фокін. – К.: Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2009. – 140 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- **Політика оцінювання здобувачів вищої освіти.**
Оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється під час поточного (під час проведення практичних занять, виконання завдань) та модульного контролю (тестування). Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів. Передбачено нарахування додаткових балів (не більше 30) за навчальну та науково дослідну роботу. Політика заохочення здобувачів вищої освіти до отримання додаткових балів окреслена у робочих програмах навчальних дисциплін. Критерії оцінювання видів навчальної діяльності (робіт) доводяться до відома здобувачів на початку вивчення освітньої компоненти та не можуть змінюватися упродовж вивчення даної освітньої компоненти.
Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>
Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf
Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>
Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf
- **Політика щодо відвідування.** Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- **Політика щодо академічної доброчесності.** списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf
Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf
Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>
- **Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:**
Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf
Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf
Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-hlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>
Інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>
- **Політика вирішення конфліктних ситуацій:**
Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyala-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf>
Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf
Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>.
- **Політика підтримки учасників освітнього процесу:**
Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>.
Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>
Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>
- **Безпека освітнього середовища:**
Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyedyialnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-7): захист домашнього завдання (3,5 бали); обговорення матеріалу занять (3,5 бали); виконання навчальних та навчально-дослідних завдань (7 балів); тестування, контрольна робота по темі (7 балів); поточна модульна робота (4,5 бали)	25,5
Модуль 2 (теми 8-17): захист домашнього завдання (5 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних та навчально-дослідних завдань (10 балів); тестування, контрольна робота по темі (10 балів); поточна модульна робота (4,5 бали)	34,5
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни